

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę pocztową i koszt ekspedycji wynosi: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie, ani na prowincji przyjmowana być nie może.
Numer pojedynczy kop. 2.

Dziś: Nicelora B i Modesty P.
Piątek: Matylda Królowej Wdowy.
Sobota: Longina Męczennika.
Niedziela: Cyryl i Djakona M.

KURIER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 6 minut 29.
Zachód " 5 " 53.
Długość dnia godzin 11 minut 21.
Przybyło " 3 " 46.

Wschód księżyca o godzinie 3 minut 12 r.
Zachód " 6 " 44 w.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 4 cali 1.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchman i Frendlera, ulica Senatorów 18.

Poniedziałek: Gertrudy Panay.
Wtorek: Gabryli Archankowa.
Środa: Józefa Oblubienka N. M. P.
Czwartek: Archippa W. i Wincent. B.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.**KALENDARZ.**

Zarządzenia: Drugie posiedzenie członków komitetu wystawy kucharskiej i spożywczej. (Gmach Towarzystwa kredytowego miasta Warszawy—godzina 6 wieczorem.)—Ogólne zebranie członków Towarzystwa popierania przemysłu i handlu. (Sala resursy kupieckiej—godzina 7 i pół wieczorem.)

Odczyty: Na dochód Towarzystwa osad rolnych i przytułków rzemieślniczych odczyt inspektora ogrodu pomologicznego p. Edmunda Jankowskiego „O drzewach swoich”. (Sala ratuszowa—godzina 6 wieczorem.)

Widowiska: Teatr wielki: „Carmen” (występ panny Herman).—Teatr rozmaitości: „Dwie miłości”.—Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Wujaszek Alfonsa”, „Numer o dwóch łózkach” i „Małżeństwo w czwórce”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

— W ostatnim numerze *Praw. wiest.* czytamy co następuje:

W numerze 2849-ym dziennika *Nowoje wremja*, w artykule zatytułowanym „Listy warszawskie, list pierwszy” podane zostały następujące wiadomości, dotyczące magistratu warszawskiego.

„Pewien pan Kowalew nabył przed kilkoma laty w Warszawie dom. Od tego czasu miejscowy magistrat zaczął bombardować papierami pisanymi w polskim dialekcie. Kapitan odpowiadał po rosyjsku, iż nie rozumie, to jednak nie pomogło i magistrat w dalszym ciągu komunikował mu papiery i żądał wypłaty kar w tymże języku. Rozgniewany p. Kowalew zwrócił się do bezpośredniej swojej władzy, prosząc, aby go uwolniono od obowiązku uczenia się języka polskiego, magistratowi zaś zaproponował, iżby korespondencja z nim, jako z rosyjskim właścicielem domu była prowadzoną w języku rosyjskim. Jenerał D. zawiadomił o tem jenerał-adjutanta Albedyńskiego. Nastąpiło zapytanie, na które magistrat odpowiedział, iż działa na podstawie przepisów obowiązujących. Na tem sprawa się skończyła; lecz przy obecnym jenerał-gubernatorze p. Kowalew znowu za pośrednictwem swojej zwierzchności odnowił poprzednie starania. Jenerał-gubernator zaopiniował, iż magistrat ma obowiązek komunikowania się z właścicielami domów rosyjskimi w języku rosyjskim lub co najmniej załączać do papieru polskiego kopję rosyjską. Magistrat i tu znalazł furtkę. Miał oświadczyć bowiem, iż nie może tego uczynić, gdyż musiałby trzymać tłumacza, utrzymanie którego nie jest objęte budżetem wydatków magistratu. Następnie w numerze 2858 tegoż dziennika *Nowoje wremja* w artykule „Listy warszawskie, list II”, znajduje się następujący przypisek: „P. S. Do poprzedniego mego listu wkradła się niewielka pomyłka. Nazwisko właściciela domu—kapitana, odmawiającego przyjmowania papierów i meldunków w języku polskim, brzmi nie Kowalew, lecz Konowałow. Jenerał Albedyński, wskutek starań jenerała D., wydał rozporządzenie o umorzeniu wysokiej kary, nałożonej na kapitana z powodu nieznanomości przezeń polskiego języka.”

W doniesieniu tem niema ani jednego słowa prawdy.

Język rosyjski wprowadzony został do korespondencji i czynności magistratu warszawskiego z mocy Najwyższej zatwierdzonego w dniu 22-im czerwca roku 1870 go dziennika komitetu do spraw Królestwa Polskiego—o urządzeniu zarządu gospodarczego miasta Warszawy.

Nikt nie podawał żadnych skarg na używanie przez magistrat w papierach języka polskiego.

Nikt, ani zmarły jenerał-adjutant Albedyński, ani obecny jenerał-gubernator jenerał-adjutant Hurko żadnych kwestyj w podobnych sprawach do magistratu nie wytaczał, wobec zaś obowiązkowego używania języka rosyjskiego w stosunkach z wła-

ścicielami domów nie tylko rosyjskimi ale i polskimi całkiem jest niemożliwe rozporządzenie, iżby do właścicieli rosyjskich papiery były pisane po polsku z przekładem na język rosyjski.

Magistrat nie tylko nie potrzebuje tworzenia posady tłumacza, lecz przeciwnie wyjednał skasowanie tego urzędu, dawniej istniejącego.

Od właściciela posesji położonej pod nrem 5097 w Warszawie, kapitana lejbgwardji pułku litewskiego Dmitrjusza syna Mikołaja Konowałowa magistrat posiada następujące trzy papiery: 1) W „zapisce” pisanej i podanej prezydentowi miasta dnia 9-go sierpnia r. 1880-go kapitan wyjednywał zaprowadzenie bruków i poprawę oświetlenia na ulicach, przytykających do jego posesji; prośbie tej uczyniono zadość, o ile to było możliwem i odpowiedź piśmienną zakomunikowano mu w języku rosyjskim dnia 14-go sierpnia r. 1880-go nr 13,327. 2) Wraz z odezwą z dnia 4-go października r. 1880 pisaną w języku polskim i podpisaną tylko po rosyjsku, kapitan Konowałow złożył magistratowi dokumenty o ubezpieczeniu od ognia budowli, urządzonych na posesji nr 5097. Wszelkie uwagi na tym papierze magistrat poczynił w języku rosyjskim i odpowiedź o zatwierdzeniu złożonych dokumentów po zebraniu odpowiednich informacji, została mu zakomunikowana również w języku rosyjskim d. 17-go czerwca r. 1882 i 1,136, wreszcie 3) W złożonym prezydentowi miasta w d. 23 grudnia r. 1881 podaniu w języku rosyjskim kap. Konowałow wraz z 55-ma właścicielami domów na 7-iu ulicach m. Warszawy wyjednywał koncesję na nazwanie ulicy, na której stoi dom jego „bulwarem Starynkiewicz”. Odmowa w tym względzie pisana po rosyjsku, została zakomunikowana jednemu z podpisanych na podaniu z prośbą o udzielenie jej pozostałym oraz z podziękowaniem prezydenta (dnia 17-go stycznia nr 23,384).

Innych papierów kapitana Konowałowa magistrat nie posiada ani w wydziałach swoich, ani w archiwum.

Co się zaś tyczy prowadzenia ksiąg ludności i urzędników w Warszawie, to sprawa ta pozostaje i pozostawała zawsze w wydziale nie magistratu, lecz policji i w istocie prowadzi się w języku polskim zgodnie z obowiązującymi przepisami.”

Wyprawa Rogozińskiego.

Klemens Tomeczek, odważny towarzysz Stefana Rogozińskiego, nadesłał p. Franciszkowi Dobrowolskiemu w Poznaniu, ciekawy opis ostatnich przebiegów wyprawy afrykańskiej.

Ze względu, iż pismo to uzupełnia wczorajsze doniesienie naszego sz. korespondenta powtarzamy je tu w całości.

Wyspa Mandelej dnia 10-go stycznia.

Ostatnie wiadomości z Bakundu donosiły nam o pomyślnych podróżach naszych w kraju Bakundów i o rychłym wyruszeniu w ostateczną podróż do jezior Liba.

Niestety! Uśmiechające się świetne nadzieje dobiegły do celu rozbiły się na nieprzełamanej obawie i zazdrości handlarzy-krajowców, broniących w niepojętym zaślepieniu tak białym, jak kupcom nadbrzeżnym wstępu na terytorjum ich eksploatacji. Nieprzełamana ta zaporę przedarcia się w głąb kontynentu afrykańskiego, która zakończyła działania już niejednej ekspedycji—zmusiła i nas do chwilowego powrotu.

W końcu października r. z. zapoznaliśmy się z oddalonym szczerem Befahrenganów, o którym dotychczas w Europie jeszcze nie było słyszano. Oddział Befahrenganów spieszących z liczną trzodą na drugą stronę rzeki Mungo do Balongu, w drodze zaczepionym został przez Bakundezyków. Przyszło do walki i syn głównego króla Befahrenganów dostał kotłosem (długim nożem krajowców) niebezpieczne cięcie w ramię.

Bawiąc przypadkowo w Bakunda wniósł się z tamtejszym misjonarzem między walczących, a uspokoiwszy ich, zaszyliśmy ranę młodego królewicza zabierając go do misji. Leczni współziomkowie zranionego odwiedzając go wyrazili żywą chęć przyjęcia nas u siebie a potężny władca Befahrenganów, wdzięczny za oddaną synowi jego przysługę, prosił usilnie, abyśmy zwiedzić kraj i stolicę jego, przyrzekając uczynić dla nas wszystko, co będzie w jego mocy. Składało się to wybornie, gdyż właśnie przez kraj tych Befahrenganów prowadzi droga do Bayongu a ztamtąd do jezior Liba...

Ukończywszy zatem ostateczne przygotowania do podróży, po niezliczonych palawrach z królami bakundskimi, żyjących w ciągłej obawie, iż zamysłamy stałe zamieszkać pomiędzy bogatym tym szczepem wyruszyliśmy wreszcie 22-go listopada r. z. z liczną karawaną na północo-wschód.

By dostać się do kraju Befahrenganów trzeba nam było przekroczyć linję handlarzy balongskich, panujących na całej przestrzeni począwszy prawie od Kamerunu, aż do 5-go stopnia szerokości północnej, gdzie od zachodu zastępy handlarzy kalabarskich stałe zajęły stanowiska. Nie zapomnieliśmy trudności, jakie mieliśmy do zwalczania w Mokoni, głównej siedzibie Balongczyków, w podróży naszej do wodospadów Mungo, wtedy, gdy mieliśmy tylko kilku tragarzy. Niestety! innej drogi prócz przez Bokoneję do Befahrenganów nie ma i tak po raz drugi musieliśmy rzucić się w szpony wrogiego miasta.

Kilka dni drogi poza Bakunda, schodząc ze skłónów gór kangskich spotkaliśmy spieszących do nas posłańców, nalegających, by nie iść dalej, gdyż w Mokoni toczy się bitwa między mieszkańcami a oddziałem befahrenganów, idących nam naprzeciw. Mimo wyraźnej niechęci i obawy tragarzy naszych doszliśmy do Kange, miasteczka złączonego ściśle z Mokonią. Zamiarem naszym było niezważając na niebezpieczeństwo wyruszyć nazajutrz do nieprzyjaznej olbrzymiej stolicy, lecz tragarze wypowiedzieli nam posłuszeństwo. Nie mogąc wziąć im za złe, że nie chcą narażać się na możliwą walkę, w której musielibyśmy uleść przemocy, (Mokoni liczy do trzech tysięcy mieszkańców), wysłaliśmy do króla Mokoni i handlarzy balongskich poselstwo, składające się z syna króla Bakundu i kilku wielce poważnych krajowców, znajdujących się w naszej karawanie, zapraszając Mokonią na spólny palawer do Kange.

Rozstrząszeni bitwą z Befahrenganami Mokończy przyjeźli posłańców naszych jak najgorzej, a pokazawszy im rzędy strzelb poustawianych na ulicy, zbitych i odartych odesłano napowrót z poselstwem, iż nie przepuszczą nas w żaden sposób, nawet gdybyśmy chcieli im dać wszystkie ładunki nasze, nawet gdyby miało przyjść do walki z nami...

Choć z wściekłością w sercu—trzeba było nawracać, a niefortunny ten pochód z rozkiełzaną bandą tragarzy, szukających jedynie sposobności do kradzieży, nie należał zaiste do najprzyjemniejszych. Nie dając jednakże za wygrane, zatrzymaliśmy się w miasteczku Banombe, kilka mil od Bakundu oddalonego, a rozpuściwszy tragarzy, rozpoczęliśmy nowe usiłowania, aby utworzyć drugą karawanę i wyruszyć ku północy uderzając na pas handlarzy kalabarskich. Niestety Balong uwiadomiło tymczasem królów bakundzkich, iż w razie, gdyby Bakundu pozwoliło nam wyruszyć jakakolwiek drogą w głąb kraju i zostalibyśmy zabici (a Balong postara się o to) wina spadnie na Bakundę i jego królów. Przegraliśmy!... przestraszeni kacykowie w towarzystwie kilkudziesięciu uzbrojonych krajowców przybyli do Bakombe, prosząc nas, abymy wracali do Bakundu; prośba była zbyt uczciwa, gdyż wiedzieliśmy dobrze, że pod takimi warunkami nie znajdziemy i jednego tragarza w kraju całym.

Nie na tem koniec... Bakundyjczycy widząc po raz pierwszy tyle „skarbów”, uroili sobie, że przybyliśmy z zamiarem wybudowania domu i stałego osiedlenia się; gdy przyszło zatem wyruszyć ku

brzegowi, stawili nam opór, aby wymódz, iżbyśmy pozostali w ich kraju. Wreszcie po kilkunastodniowych palawrach, wysławszy już część bagażu naszego rzeką do Kamerunu, groźbą i przyrzeczeniem podarków dostaliśmy od głównego króla Bakundu kilkudziesięciu tragarzy do najbliższego miasta Ikata, z kąd po wschodnich skłonach gór Kameruńskich zamysłaliśmy dostać się na brzeg do Wiktorji.

Dnia 13-go grudnia opuściliśmy wreszcie Bakundę i to nie bez nowych trudności; większa część ludności (mieszkańcy dwóch dzielnic królów Namnoko i Sikoba) niezadowolona z naszego wychodu, zagroziła nam drogę, starając się zatrzymać tragarzy króla Nambelch i przyszłoby zapewne do nowej bójki, gdybyśmy nie byli przekroczyli szybko strumyku leżącego poza miastem i zniknęli w gęstwinie odwiecznego lasu.

Zmuszeni byliśmy brać tragarzy z miasta do miasta, podróż nasza w górach przeciągnęła się nadspodziewanie; zaledwie 2-go stycznia po niesłychanych trudnościach wszelkiego rodzaju przybyliśmy na wyspę Mondoleh, gdzie podczas naszej nieobecności Janikowski stworzył miłuchny kącik dla wypoczynku.

Rany Rogozińskiego, ledwo co zagojone, w ostatnich ciężkich podróżach otworzyły się na nowo; niestety w gorącym tym klimacie goją się one tylko wolno, chwilowo zatem nie możemy myśleć o nowej podróży w głąb kraju, lecz za tygodni kilka wyruszymy powtórnie niezrażeni bynajmniej do tychczasowem powodzeniem, wiedząc dobrze, iż tylko „per aspera ad astra”.

Klemens Tomczek.

Konkurs.

Pragnąc, aby Zgromadzenie drukarzy warszawskich przyczyniło się do większego uzdolnienia pracowników w zawodzie drukarskim, a tem samem do podniesienia sztuki drukarskiej u nas i większego dobrobytu pracujących, urząd starszych Zgromadzenia drukarzy w Warszawie wspólnie z radą pomocniczą Zgromadzenia ogłasza konkurs na napisanie „Przewodnika dla drukarzy”.

W „Przewodniku” tym uwzględnione być winny obydwie gałęzie technicznych zajęć fachu drukarskiego, mianowicie: 1) część zecercka i 2) część maszynistów drukarskich.

Przy dzisiejszym rozwoju drukarstwa za granicą i wobec niejednokrotnego udawania się tamże z wydawnictwami tutejszemi, a co za tem idzie, uszczuplania drukarskich robót u nas, — część druga „Przewodnika”, mianowicie dla maszynistów, jest nierównie ważniejszą. Pomimo bowiem wykonywanych w Warszawie niektórych pięknych robót, przez bardziej uzdolnionych maszynistów, — większość ich nie wychodzi z granic mierności i dość często tak w zadośćuczynieniu wymaganiom sztuki drukarskiej, jak i w znajomości mechanizmu drukarskich maszyn, szwankuje. Za jeden ze środków do usunięcia pojawiających się na tym punkcie braków, urząd starszych wraz z radą pomocniczą uznał ogłoszenie konkursu, którego warunki są następujące:

1. „Przewodnik” obejmować winien pod względem teoretycznym wszystkie wskazówki konieczne do jak najobszerniejszego poznajomości pracowników zawodu drukarskiego, ze wszystkimi wymaganiami sztuki.

2. „Przewodnik” dla drukarzy składać się winien z dwóch części, odpowiednich dwóm gałęziom drukarstwa, to jest w pierwszej obejmować winien wskazówki dla zecerów, w drugiej dla maszynistów drukarskich.

3. Do napisania „Przewodnika” dopuszczają się li tylko drukarze wykwalifikowani przez Zgromadzenie warszawskie.

4. Konkursowa praca około „Przewodnika” może być przedsięwzięta wspólnie siłami zecera i maszynisty, lub też oddzielnie opracowana być może przez zecera część zecercka, a oddzielnie przez maszynistę część mechaniczna.

5. „Przewodnik” dla drukarzy może i powinien być zaopatrzony w odpowiednie rysunki.

6. Do ocenienia wartości prac konkursowych i uznania jednej z nich za najlepszą, zaproszony będzie komitet sędziów z siedmiu fachowych członków Zgromadzenia złożony; oprócz tych siedmiu osób, do komitetu tego wchodzi z urzędu dwaj członkowie urzędu starszych Zgromadzenia.

7. Sad konkursowy po szczegółowem rozpatrzeniu wszystkich prac do konkursu przedstawionych, uznaje jedną z nich jako *bezwzględnie dobrą* i tej przyznaje nagrodę; służy mu jednak prawo uznania za najlepszą pewnej tylko części jednej z prac i połączenia jej w całość z inną pracą, której odmienna część za najlepszą uznaną zostanie.

8. Wysokość wynagrodzenia dla pracy za najlepszą uznaną, oznacza się na rs. 300 i takowa wypłacona będzie przez kasę Zgromadzenia albo w całości, tej pracy, która się najlepszą okaże, albo rozdzieloną zostanie między tych, których części prac do najlepszych zaliczone zostaną.

9. Prace konkursowe winny być składane bezimienne, oznaczone tylko znakiem takim samym jak na zapieczętowanej kopercie dołączonej do rękopisu, a zawierającej w sobie nazwisko konkurującego. Dopiero po uznaniu pracy za najlepszą, odpowiednia jej koperta przez sąd konkursowy otworzona i nazwisko autora ogłoszone zostanie. Inne koperty nieknięte zwrócone będą.

10. Praca uznana za najlepszą przechodzi na własność Zgromadzenia drukarzy, którego kosztem ogłoszona będzie drukiem, a fundusz z jej rozprzedaży osiągnięty obrócony na korzyść kasy Zgromadzenia, dla pokrycia kosztów na jej wydanie poniesionych.

11. Praca uznana przez sędziów za najlepszą i do druku przez nich zakwalifikowana, w niczem nie tamuje praw wydawniczych innych autorów, przez sąd konkursowy nie uznanych.

12. Termin ostateczny do nadsyłania prac konkursowych oznacza się na dzień 31-szy marca r. 1885-go — w razie nienadesłania na termin powyższy przynajmniej trzech prac, konkurs na czas późniejszy odłożony będzie.

13. Prace konkursowe nadsyłane być winny pod adresem urzędu starszych Zgromadzenia drukarzy, który je aż do czasu zebrania się sądu konkursowego, u siebie nieknięte zachowa.

Warszawa dnia 10-go marca r. 1884-go.

Starszy Zgromadzenia Ignacy Zarwieński,

Podstarszy Kazimierz Goleński.

Upraszamy uprzejmie inne pisma o łaskawę powtórzenia niniejszego.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż nowy kodeks karny wprowadza nieznana dotąd formę odpowiedzialności, mianowicie t. z. uwolnienie warunkowe i przedterminowe. Będzie to uwolnienie z więzienia wskutek dobrej kondyty, lecz z warunkiem zachowania przez winnych do czasu ukonczenia kary pewnych specjalnie dla nich wydanych przepisów. W razie naruszenia tych przepisów winni znowu karani będą więzieniem, przyczem czas spędzony na wolności do terminu kary policzony nie zostanie.

— Według kraczących w sferach kolejowych pogłosek, w administracji kolei warszawsko-wiedeńskiej i bydgoskiej nastąpić mają pewne zmiany.

— W *Warsz. Dniem.* czytamy co następuje: „Przedrukowując zaprzeczenie *Praw. wiestn.*, *Now. wr.* nadmieniam, iż korespondent istotnie pozostawał w błędzie, korespondencja bowiem Konowałowa prowadzona była nie z magistratem, lecz z policją. Dziennik też dodaje, że Konowałow obowiązany był posiadać język polski, ażeby prowadzić księgi meldunkowe i czytać instrukcje policyjne. *Now. wr.* obiecuje dalej szczegółowo sprawę przedstawić i ogłosić rozkaz oberpolcymajstra warszawskiego z dnia 20-go listopada r. 1881-go, wywołany odmową Konowałowa nauczania się po polsku. Wreszcie, konkluduje dziennik, i *Praw. wiestn.* w końcu zaprzeczenia wspomina, iż prowadzenie ksiąg ludności i meldunków w Warszawie pozostaje w wydziale policji, korespondencja zaś odbywa się w języku polskim zgodnie z obowiązującymi przepisami.”

— *Warsz. dniem.* donosi, iż chełmskie bractwo prawosławne zamierza urządzić w Warszawie kaplicę prawosławną na rogu Aleji jerozolimskich i Nowego Świata wprost gmachu izby obrachunkowej; na cel powyższy użyty ma być fundusz zebrany w drodze składek przez redakcję *Mosk. wiedz.*

— Ze sprawozdania z działalności kasy oszczędności oraz szesnastu kas groszowych w r. 1882-im dowiadujemy się, iż kasy te z początkiem roku sprawozdawczego liczyły 39,221 uczestników z kapitałem rs. 1,322,660 kop. 5 1/2, po dołączeniu zaś procentu za rok 1882 gi w sumie rs. 46,007 kop. 69 kapitał ten wynosił r. 1,368,667 kop. 74 1/2. W ciągu roku 1883-go wnieśli uczestnicy w 27,307-in wkładach rs. 678,957 kop. 60, przybyło zaś zupełnie nowych uczestników 5,468, razem więc kapitał 39,689-ciu uczestników wynosił rs. 2,047,625 kop. 34 1/2. Na żądanie 11,261 uczestników wypłacono w tymże czasie rs. 592,074 kop. 75 1/2, ubyło zaś uczestników 3,882. Z końcem więc roku 1883-go kasy oszczędności liczyły 35,807 uczestników z kapitałem wynoszącym rs. 1,455,550 kop. 59, czyli, iż w porównaniu z końcem roku 1882-go liczba uczestników większą była o 1,576, kapitał zaś powiększył się o rs. 133,890 k. 54 1/2, czyli o 11%.

— Ponowiony został rozkaz niedopuszczający gier hazardowych w miejscach publicznych, jak hotele, restauracje, cukiernie itp., zarówno w karty, jak w bilard i domino; właściciele zakładów oprócz pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej,

zostaną za dopuszczenie gry hazardowej pozbawieni patentów, bez możności dalszego prowadzenia procederu.

— Zarząd muzeum przemysłu i rolnictwa chcąc ułatwić zwiedzenie wystawy etnograficznej prof. Dybowskiego postanowił dla studentów, uczennic i uczniów wszelkich zakładów naukowych rządowych i prywatnych zredukować w dniu jutrzejszym cenę wejścia do połowy, tj. do kop. 10.

— Z Towarzystwa muzycznego.

Program wczorajsze wieczoru był nieco więcej ożywiony.

Postarano się o bardziej „pociągających” wykonawców i o nowości.

Z liczby tych wymienić należy kwartet smyczkowy Elsnera, którego wysłuchać można z zajęciem.

Zaproszenie sympatycznej śpiewaczki opery naszej p. Klamrzyńskiej okazało się pomysłem szczególnie słusznym — słuchacze przyjmowali ją nader życzliwie, zwłaszcza po walcu z „Romeo i Julietty” Gounoda.

Chóry, prócz śpiewa żniwiarzy, wykonały wyjątek z haydnowskich „Czterech pór roku”.

Warjacje na kwartet smyczkowy Maszyńskiego i amatorska deklamacja p. H. Erlicha dopełniły programu.

— Podróżnik.

Przebywa obecnie w mieście naszym p. Henryk S., oficer marynarki holenderskiej, który po długich podróżach odbywanych po oceanie indyjskim, ostatnie lat kilka spędził na wyspie Jawie.

Pan S., posiadając obfity materiał podróżniczy, zamysła takowy odpowiednio spżytkować.

— Przyszłe siły przemysłu.

W obecnej chwili znaczny zastęp młodzieży naszej kształci się zagranicą w różnych zakładach fabrycznych lub w wyższych szkołach przemysłowych.

O ile nam wiadomo dwóch wychowalców tytejszych szkół technicznych, odbywa w Szwajcarii kurs w szkole wyższej tkactwa, trzech w Anglii studjuje fabrykację papieru, kilku innych udało się do Czech na praktykę hutnictwa lub naukę farbiarstwa.

Oprócz tego wielu przebywa w Belgji, Francji i Niemczech, w celu wykształcenia się w różnych mniej znanych w kraju naszym gałęziach fabrykacji.

Z powrotem do kraju młodzieży tej przemysł nasz pozyska nowe, własne siły, których działalności oby pomyślne warunki ekonomiczne sprzyjać mogły!

— Projekt.

Kraczą wieści, iż nowoorganizowana kompanja przedsiębiorców belgijskich zamierza poczynić starania celem otrzymania koncesji na budowę pasażu.

Wybór miejsca na projektowaną budowę padł na ulicę: Kozią, Trębacką od Wierzbowej do hotelu Rzymyskiego, Nowo-Zielną lub Próżną.

W sprawie tej bawić ma w Warszawie od dni czterech specjalny delegat.

— Tegoroczna wystawa.

Komisja zajmująca się urządzeniem tegorocznej wystawy koni, bydła, owiec, trzody chlewnej i drobiu wydała odezwę do właścicieli ziemskich oznajmującą, iż wystawa trwać będzie od 11-go do 18-go czerwca r. b.

Życzący wziąć udział w wystawie winni się zgłaszać najpóźniej do dnia 15-go kwietnia r. b.

Komisji wystawowej przewodniczy August hr. Potocki, wiceprezes Towarzystwa wyścigów konnych, a w skład jej wchodzi: pp. Stanisław Boniecki, Władysław hr. Braniczki, Feliks hr. Czacki, Mieczysław Godlewski, Adam Goltz, Karol hr. Jezierski, Aleksander hr. Jezierski, dr Tadeusz Kowalski, Adam Michalski, Stanisław Skarżyński, generał Strukow i Feliks Zakrzewski.

Podskarbin komisji jest p. Jerzy Fanshawe, sekretarzem p. Jan Maurycy Kamiński, referentem dr Antoni Sempolowski.

Kancelarja wystawy mieści się w pałacu Augusta hr. Potockiego na Krakowskim-Przedmieściu.

— Małe przypomnienie.

Celem zapobieżenia wypadkom spadania z okien przy operacji mycia takowych, postanowiono budować ramy otwierające się wyłącznie na wewnątrz pokojów.

Pożyteczna ta innowacja, praktykowana zresztą oddawna za granicą, nie została jednak zastosowana do wszystkich nowobudujących się domów.

Wobec rozpoczynającego się już mycia okien, jak również bliskiego terminu wznowienia robót murarskich, rzeczone przypomnienie wydaje nam się na czasie.

— Nowalijka.

W owocarniach ukazały się młode ogórki, wyhodowane w inspektach ogrodników podmiejskich.

Ze względu na wysoką cenę mogą one figurować chyba tylko na najwykwintniejszych stołach...

Uwaga.

Na bruku warszawskim zdarza się widzieć coraz częściej wszelakie pieski przybrane w jedwabne kostjmy i prowadzane na sznurowadłach przez modne damy.

Szkoda wielka, iż biedactwo nie jest zaopatrzone jeszcze w kalosze, łatwo bowiem przy tak zmiennej aurze „Żolki”, „Mimi”, „Azorki” i „Zefirki” kataru nabawić się mogą...

Chustki i kalendarz.

Ukazały się w handlu chustki do nosa z wydrukowanymi na nich... kalendarzami.

Właściciel takiej chustki, ażeby nie zapomnieć o nadchodzących imieninach osób znajomych potrzebuje tylko... dostać kataru.

Protektor przemysłu krajowego.

Jeden z stróżów domu przy ulicy Chmielnej odznacza się pewną oryginalnością.

Oto popiera on podwórzowych przemysłowców oraz muzyków krajowych, natomiast cudzoziemcy doznają przeszkody w formie zakazu wchodzenia na podwórze domu.

Niewidomy skrzypek, węglarz lub nawet piaskarz otrzymuje informacje dotyczące zbytu lub miłośnictwa, za to z zagranicznymi „artystami” zupełnie mówić nie chce.

— Albo to mało naszych biedaków? — prawi zwoleńnik swojskości...

Aforyzmy medyka.

Byłem zawezwany do umierającego na rozszerzenie serca, o którym powszechnie mówiono, iż nie miał... serca.

Prawda ma wiele podobieństwa do chininy; chociaż jest gorzka sprawia dobroczynne skutki.

Najzdolniejszy chirurg nie jest w stanie amputować... złych zamiarów gnieźdzących się w głowie ludzkiej.

Arszenik i zawody życiowe to jedno; oboje zażywane w ciągłych a stopniowych dozach hartują ciało lub ducha.

Także ból.

Przez główną aleję Saskiego ogrodu idzie młoda i wykwintnie ubrana dama, prowadząc za rączkę czteroletniego chłopczyka.

— Cóż ci to, Kaziuczku — zapytuje z troskliwością dama — czego się tak skrzywiłeś?

— Ach kochana mamasiu — odpowiada z płaczem chłopczyzna — tak mię buty boją, że wytrzymać nie mogę!

W szkole złodziejskiej.

Zauważono od pewnego czasu, iż wiele kradzieży spełnionych zostało dzięki udziałowi dzieci.

Zwykle starzy złodzieje używają małych swoich pomocników do rekognoskowania mieszkań pod postacią żebraków.

Jeżeli na kilkakrotne dzwonicie nikt nie otwiera, znaczy to, iż w mieszkaniu niema lokatora.

Wówczas dzieciak daje znać złodziejom oczekującym na ulicy i ci z pełną swobodą idą na kradzież...

Przez czas spełniania kradzieży, malcy czatują zwykle na schodach lub pod domem i w razie jakiegos niebezpieczeństwa dają pewne umówione hasło...

Kradzieże.

Na Nalewkach w sklepie B. pod nrem 26, spełniona została znaczna kradzież.

Złodzieje dostali się przez wylamanie zamków w drzwiach bocznych i zabrali towaru na 500 rs. wartości.

Na Browarnej pod nrem 6 skradziono różne przedmioty na paręset rubli wartości.

Na Stawkach pod nrem 5 garderobę na 100 rs.

Na Nowym-Swiecie pod nrem 19 schwytani zostali na uczynku kradzieży dwaj złodzieje Szachowski i Żurowski.

Nie zawsze tak bywa.

W dniu wczorajszym pomiędzy Wawrem a Pelcowizną, z pociągu kolei nadwiślańskiej wyskoczył jakiś pasażer klasy III-ej.

Pociąg był w największym biegu, sądono więc, iż śmiać czy też szaleć, zginie straszna śmiercią.

Tymczasem zaciekawieni pasażerowie wyglądając oknem, zobaczyli jeszcze jak nieznajomy podniósł się, poszedł z dobrą miną w bok plantu...

Jeżeli on za legalnym biletem wykupionym do Pelcowizny, powód więc ryzykownego skoku niewiadomy.

Samowola.

W dniu wczorajszym na Senatorskiej, powożący dorożką nr 289, najechał na Antoniego G., subiekta handlowego.

Chociaż G. żadnego szwanku nie poniósł, rzucił się z łaską na dorożkarza i uderzył go w oko tak, iż natychmiast wypłynęło.

Nieprzytomny z bólu dorożkarz spadł z kozła i zranił się jeszcze w głowę.

Odwiedzono go do szpitala, a G. pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej.

Na drogę.

Drogi bite w Łodzi, obfite w wyboje, doprowadzone zostaną w bieżącym lecie do zupełnego porządku.

Na cel ten przeznaczono sumę około 3,000 rs.

Szosa radzyńska.

Od jednego z podmiejskich korespondentów odbieramy pismo następujące:

„Szosa, wiodąca przez Szmulowiznę do Radzymińska, przedstawia się poprostu wstrętnie.

Przedewszystkiem mało się ona różni od drogi bocznej, drzewa na przestrzeni 2-eh wiorst za rogatkami uschły, rowy w części brukowane zapełniły się nieczystościami...

W czasie deszczu rowy wylewają wodę na drogę, w czasie posuchy stają się zbiornikami szkodliwych dla zdrowia miazmatów.

Jeżeli mieszkańcy nie dbają o utrzymanie szosy w porządku, należałoby ich zagnieć do tego i przedsięwziąć odpowiednie środki.

Przedewszystkiem zaś trzeba pomyśleć o nowych drzewkach i oczyszczeniu rowów.

Cudzoziemcy, udający się do fabryki w Markach, pięknego nabierają wyobrażenia o naszych drogach i okolicach podmiejskich!...

Doraźny wyrok.

Z Łomży donoszą nam o wypadku jaki wydarzył się niedawno we wsi Jaszczyty, w powiecie ostrowskim.

Mieszkaniec tej wsi Tomasz Kozetka, zabił pałą przybyłego doń strzelca rządowego Tomasza Kandybałowicza.

Przyczyną zbrodni miało być podejrzenie o stosunek miłosny gościa z żoną gospodarza.

Morderstwo i samobójstwo.

Z Łomżyńskiego donoszą nam o smutnym wypadku, jaki się przytrafił we wsi Wola Narewska.

Przed trzema tygodniami zmarła nagle Bronisława P., córka propinatora, dziewczę liczące 15-tą wiosnę.

Ponieważ podejrzenie zbrodni na nikogo nie padało, więc zwłoki P. zostały pochowane jako zmarłej wskutek pęknięcia żyły sercowej.

Tymczasem dziewczyna została rzeczywiście zgłodzoną zbrodniczą ręką, rodzono stryjeczne brata, Marcina P.

Był to młody 24-letni człowiek, wychowany od dziecka przez stryja.

Najniespodzianie znaleziono go w nocy z zeszłej niedzieli na poniedziałek powieszzonego w sieni karczmy.

Samobójca zostawił kartkę dość niewyraźnie nagryzoloną, z której jednak można było dojść, iż powodem samobójstwa były zgryzoty sumienia, ponieważ on to otrul siostrę stryjeczną, działając z pobudek chciwości, gdyż Bronisława była jedy-naczką, więc po jej śmierci, znaczny majątek po propinatorze przypadłby synowcowi.

Dla przekonania się o prawdziwości zeznania samobójcy, postanowiono dopełnić ekshumacji zwłok dziewczyny, celem poddania ich sekcji sądowo-lekarskiej.

Wypadki z bronią palną.

Kronika wypadków od prowincji, nieustannie notuje ofiary nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną.

Mieszkaniec wsi Dylewa, w ostrołęckiem, Franciszek Gołaś, wystrzelał z fuzji zabił na miejscu własnego syna Józefa, chłopca w 15-ym roku życia.

W majątku zaś Przyezanowo, w makowskiem, brat dzierzawcy N., 15 lat wieku liczący, ranił szeregowca Aleksandra Głodzińskiego.

Podobne wiadomości dochodzą nas i z innych okolic.

Wyjaśnienie.

W podanej przez nas w onegdajszym numerze porannym tabeli wylosowanych losów węgierskiego towarzystwa Krzyża Czerwonego, dwa numery głównych wygranych, skutkiem wadliwego odbicia, w części egzemplarzy wyszły nieczytelnie. Z tego więc względu uważamy za właściwe zawiadomić interesowanych, że nieczytelną liczbą pierwszą była serja 2297 nr 8, wygrywająca fl. 50,000, drugą zaś serja 3339 nr 8, wygrywająca fl. 5,000.

NEKROLOGIA.

† S. p. Róża z Dziankowskich Stęglewska, wdowa, po krótkiej i ciężkiej chorobie, opatrzona św. sakramentami, zakończyła życie dnia 12 marca r. b., w wieku lat 75. Pogrzeżeni w smutku: córki, zięciowie, wnuki i prawnuki zmarłej zapraszają znajomych i przyjaciół na żałobne nabożeństwo odprawić się mające w dniu 15 marca, o godzinie 10-iej zrana, w kościele Narodzenia N. Marii Panny na Lesznie, a następnie na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia, o godzinie 4-iej po południu, na cmentarz powązkowski. —302—

† S. p. Eleonora z Langerów Freidenstern, po długiej i ciężkiej chorobie, w dniu 11 b. m., przeżywszy lat 53, zakończyła życie. Pogrzeżona w smutku córka wraz z mężem i dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła Przemienienia Pańskiego przy

ulicy Miodowej, na cmentarz powązkowski w dniu 13 b. m. o godzinie 5-iej po południu. —961—

† Dnia 14 marca, jako w drugą bolesną rocznicę imienin ś. p. Matyldy Kowalskiej, odbędzie się msza św. w kościele św. Anny (po-bernardyńskim), o godzinie 10-iej zrana, na którą siostra zmarłej zaprasza krewnych i znajomych —962—

† Szanownemu duchowieństwu, jako też wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym, którzy raczyli uczestniczyć przy wyprowadzeniu w dniu 10 b. m. zwłok matki naszej ś. p. Reginy z Wernerów Eitner, z kościoła Narodzenia N. Marii Panny na Lesznie, na wieczny spoczynek, składają serdeczne podziękowanie. —961—

Córki, zięć i wnuki.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO“.

Katuzyn 12-go marca.

W dniu dzisiejszym w południe wszczął się tu gwałtowny pożar. Spaliło się kilkanaście domów drewnianych, jeden murowany. Do opanowania ognia przyczyniła się głównie sikawka ze stacji kolei terespolskiej Mrozy i część straży ochotniczej z Mińska. Brak wody uniemożliwiał ratunek. Ludność starozakonna przypatrywała się pożarowi obojętnie. Straty znaczne.

Wiedeń 12-go marca.

Podczas obrad dzisiejszych w izbie deputowanych nad budżetem Gregr w odpowiedzi na mowę Plenera powiada: „Wolne i pracy oddane ludy nie obawiają się następstw dokonanego przewrotu politycznego, jakkolwiek obraz przyszłości przedstawia się zamglonym.”

Londyn 12-go marca.

Z Kairu telegrafują, że powstańcy obsaczyli do koła Chartum. Załogi egipskie w Sado i Gazale stracone.

Petersburg 12-go marca.

Dziś W. K. Sergiusz Aleksandrowicz raczył po wrócić z zagranicy. Ślub W. Księcia z księżniczką Heską nastąpi prawdopodobnie w lipcu.

Petersburg 12-go marca.

Ministerjum dóbr państwa, w celu usunięcia nieprawidłowej eksploatacji źródeł nafty w Rosji, opracowuje projekt przepisów, mających uregulować przemysł naftiany w państwie. Ministerjum projektuje szereg środków dążących do podniesienia produkcji nafty kaukaskiej i powiększenia jej wywozu za granicę, udostępnienia transportu produktów naftianych na wewnętrzne i zagraniczne rynki zbytu, rozszerzenia tych rynków i w ogóle doprowadzenia przemysłu naftianego do tego stopnia, aby dawał pewien dochód dla skarbu.

Petersburg 12 go marca.

Z Nikolajewa donoszą, iż żegluga na Bugu i Dnieprze rozpoczęła się wczoraj.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 12-go marca (godz. 6 m. 10.)

Zebranie dzisiejsze giełdowe rozpoczęło czynności przy nieprzyjemnym i w ogóle do interesów niechętnym usposobieniu. Wiadomości o konwersji renty węgierskiej ożywiły jednak giełdę i wzmo-cniły usposobienie. Wartości kolejowe austriackie ciągle pod uciskiem zostawały, niemieckie zaś natomiast mocno się trzymały. Wartości spekulacyjne bardzo chętnie kupowane w licznych obrotach przy podwyżce kursowej. Akeje kredytowe zyskały aż siedm i podniosły się w kursie do 561. Wartości rosyjskie nadto przyjaźnie traktowane pierwsze miejsce w ruchu zwykłym trzymały. Ruble bardzo znaczną zwykłą osiągnęły. Żyto zupełnie bez zmian.

Berlin 12 go marca g. 5 m. 5 wieźór (notowanie urzędowa giełdy).

Bilety banku rosyjs. w tranz. natychm.	203.50
Weksle na Warszawę	202.90
Weksle na Petersburg krótkoterminowa	202.60
Weksle na Petersburg długoterminowa	201 —
Bilety banku ros. na dostawę	203.50
Wschodnia pożyczka 11-iej emisji	59 —
Akeje kredytowe	561 —
Listy zastawne serja I-sza	63 —

Weksle na Londyn krót. . . . . .
 . . . . . długot. . . . .
 Żyto z dostawą na jesień. 144.50
 Żyto na wiosnę 145.25
Petersburg 12 go marca, g. 7 m. 5 wiecz.
 (notowanie urzędowe).
 Weksle na Londyn . . . . . 23²⁹/₃₂—23¹⁵/₁₆.
 Pożyczka premjowa I-jej em. . . . . 219¹/₂.
 " " II-jej em. . . . . 213¹/₄.
 Półimperjały . . . . . 8.32.

Straty, jakie kursom rubli przed kilkoma dniami przyniosło reakcyjne usposobienie na giełdzie berlińskiej panujące—miałoby odzyskanie zostały w całości, ale nawet znacznie wyżej doszły kursa owe niż się tego spodziewano. Kurs 203.50, jaki przyniosły wczorajsze notowania berlińskie, przewyższa wszelkie oczekiwania. W ciągu całego roku zeszłego zaledwie jedną chwilę ruble znajdowały się powyżej tego poziomu. Przypisywać to należy z jednej strony przyjaznej sytuacji politycznej, z drugiej uznaniu, jakiego doznają zagranicą rozmaite wewnętrzne reformy, wreszcie zwiększeniu się wywozu zboża z portów Cesarstwa za granicę. Notowanie 203.50 m. za 100 rs. odpowiada kursowi 49.12¹/₂ rs. za 100 m. i jest o 1 m. 25 f. wyższe od wczorajszego. Tak wielkiego w jednym dniu polepszenia oddawna nie pamiętamy. Nie ulega więc wątpliwości, iż na dzisiejszym zebraniu giełdowym w Warszawie kursa walut obcych znacznie ulegną obniżce, tembardziej, jeżeli, jak się tego spodziewać należy, usposobienie to dla rubli przetrwa dalej w Berlinie. Kursu dnia poprzedniego były: 202.30, 202.25, 554, 144.50, 145.25.

J. Wł.

Gdańsk 11-go marca 1884-go roku.

Pszenica cena najwyższa 9.07
 " " regulacyjna bieżąca 8.53
 " " na dostawę wiosenną 8.40
 Żyto cena najwyższa za polskie 6.06
 " " regulacyjna 6.03
 " " na dostawę wiosenną 6.09
 Jęczmień browarny . . . . .
 " " na paszę . . . . .
 Groch do jedzenia . . . . .
 " " na paszę . . . . .

CENY ZBOŻA.

Dnia 12-go marca roku 1884 na stacji „Praga” drogi żelaznej warszawsko-terespolskiej.
 Pszenica wyborowa 140—147, średnia 128—138, ordynaryjna 115—125.
 Żyto wyborowe 101—104, średnie 97—100, ordynaryjne 90—95.
 Jęczmień wyborowy 102—110, średni 90—98, ordynaryjny 80—85.
 Owies wyborowy 93—96, średni 88—92, ordynaryjny 80—85.
 Gryka 89—99. Groch 103—114, 91—99. Kasza jaglana wyborowa 133—139, średnia 125—130, ordynaryjna 118—123.

B. Werner et Comp.

Sprawozdanie z targu zbożowego

na placu Witkowskiego dnia 12-go marca 1884 roku.

Dostawy dziś na targ zbożowy były nieco obfitsze niż w dniach ostatnich.

Wystawiono na sprzedaż około 1,000 korey pszenicy i 500 korey żyta.

Co do gatunków tak pszenicy jak i żyta ziarno było dobre średnie i średnie.

Usposobienie dla pszenicy słabe. Stagnacja panująca w handlu mąką przy małym jej zbycie wstrzymuje od kupna tak dalece, iż nawet pomimo wietrznego dziś stanu powietrza bardzo niechętnie tylko kupowano zboże. Wiele wiatraków próżnuje, a jeżeli wczoraj cokolwiek wyższe płacono ceny to widocznie tylko konieczna potrzeba do tego zagnęła.

Płacono więc dziś za gatunki średnie 8 rs. 25 kop. do 8 rs. 57¹/₂ kop. za korzec. Wyższe do 9 rs.

Żyta choć dostawy szczeruplejsze jednak również kupno leniwe i niechętnie.

Płacono za dobre polskie do 6 rs., średnie 5 rs. 62¹/₂ kop., rosyjskie 5 rs. 75 kop.

Owsa wcale nie dostawiono.

Grochu w różnych gatunkach wystawiono na sprzedaż około 250 korey. Z tej ilości jedna partja dobrego ziarna sprzedana została po 7 rs. 25 kop. za korzec. Reszta amatora nie znalazła.

Około 100 korey wyki rozprzedano po 7 rs. za 262 funtów netto.

Siana i słomy wcale nie było na targu.

J. Wł.

Sprawozdanie z handlu skórmi.

W tygodniu ostatnim cena skór na targu warszawskim uległa niewielkim zmianom.
 W sprzedaży na sztuki na żywym bydłęciu kupowano skóry po 8—10¹/₂ rs. za sztukę.

W drukarni Kurjera Warszawskiego—Plac Teatralny nr 473c (nowy 5).

Redaktor Wacław Szymanowski.—Sekretarz Redakcji Tadeusz Czanecki.—Wydawca Gustaw Gebehnor

W handlu na wagę ceny były następujące:

Za skóry nieoczyszczone z rogami płacono w skórkach lek-
 kich 60—65-funtowych 12¹/₂ kop., w 65—70-funtowych 13,
 w 70—75-funtowych 14, w 75—80-funtowych 15, w 80—85
 funtowych 15¹/₂ kop. za funt.

Skóry oczyszczone z powodów w ostatnich naszych spra-
 wozdaniach wyluszczone, a które i do obecnej chwili trwa-
 ją, znacznie drożej na mianowicie:

Za funt skóry w sztukach lekkich 60—65-funtowych 14
 kop., w 65—70-funtowych 14¹/₂ kop., w 70—75-funtowych
 15¹/₂ kop., w 75—80-funtowych 16¹/₂, w 80—85-funtowych
 17 kop. za funt.

Pokup niezbyt silny, a stan rzeczy pod względem stosun-
 ków kredytowych i braku gotówki, nie zmieniony prawie
 wcale.

Skórki cielęce również mało kupowane.
 W każdym razie zapasy prowincjonalnych suchych, le-
 tniego suszenia, są już bardzo małe. Płacą 17—20 rs.
 za pud.

Skórki warszawskie jak dawniej od 2.40 do 3.60 za parę.
 Cielęce prowincjonalne świeże, w sprzedaży na sztuki 10
 do 13 rs. za decher, czyli sztuk dziesięć.

J. Wł.

WYKAZ DEPEŚ

otrzymanych przez warszawską centralną stację telogra-
 ficzną w dniu 11-ym marca roku 1884-go, a niedo-
 ręczonych adresatom, z powodu niedokładnych adresów:

Liakdy Ska,—Moskowski, Pańska 10,—Zofja Talio,
 —Tszaskowskiemu, Miedziana nr 14,—Izrael Stolarski
 dla Burda, ulica Wolca 41,—Kossakowski Władysław,
 Wspólna 13a,—Aleksandr Girdwoin dla Kazimierza
 Girdwoina, ogród botaniczny,—Helena Kendzierska,
 Wileza 17 F.,—Hochmann Sebapiro,—Edward Wolf,
 Chmielna 33,—F. Zalewska, Nowy-Swiat nr 5, visavis
 straży,—Kornblum, Dzika 20,—Marczewski, Krucza 19.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— Pani L. R.—I za co nas pani dręczy? Odpo-
 wiedź była w nrze 62a w rubryce „Odpowiedzi reda-
 kcji”. Co do „przypadku” wiadomo, że artykuły nade-
 słane, zwłaszcza tej ceny, nie zwracają się. Możeby-
 śmy wreszcie odszukali ten „przypadek” na dnie kosza
 lub gdzieindziej, ale komuż go odesłać nie mając adre-
 su sz. pani?

Najtańsze pismo tygodniowe ilustrowane „WĘDROWIEC.”

Wychodzi co czwartek, zawiera dwanaście stro-
 nie in folio drukowanych, ozdobionych licznymi
 drzeworytami.

Cena w Warszawie rocznie rs. 5. W Cesarstwie
 i w Królestwie wraz z przesyłką pocztową rocznie
 rs. 6.

Dodatek: „Podróż pokrajach południowej sło-
 wiańszczyzny” dołączany do każdego numeru arku-
 szami, otrzymuje każdy prenumerator za roczną do-
 płatą jednego rubla.

Kompleta od nowego roku poczynszy, znajdując
 się na składzie.

W nrze 10 Wędrowca rozpoczęła się powieść T. T.
 Jeża: „Szkice z Poznańskiego” z Rysunkami St.
 Witkiewicza.

Adres: **Redakcja Wędrowca**, Warszawa

ulica Żórawia nr 11.

Prenumeratę przyjmują wszystkie księgarnie kra-
 jowe i zagraniczne. (283)

Panująca epidemia.

Zapytano się pana de Fontenelle: jak ci się po-
 wodzi? weale się nie powodzi, odpowiedział smu-
 tno, zdaje się, że się owszem już odwoździ. I rzeczy-
 wiście, wkrótce też umarł. Niech to będzie przestro-
 gą, ażeby nie lekceważył cierpienia spowodowane-
 go zaziębieniem. Co tam, mówi się, to lekki począ-
 tek kataru, to nie, przychodzi potem zatkanie ka-
 nałów oddechowych, suchoty... następnie śmierć,
 kiedy tak łatwo było jednym pudełkiem pastylek
 smolowych Geraudela katar zupełnie usunąć.

Te cudowne pastylki swoim działaniem inha-
 lacyjnym wpływają wprost na naczynia oddechowe.
 Wychodzisz z ciepłego miejsca, zażyj pastylkę, ssiej
 ją, wdychaj w siebie jej aromat, a uwolnisz się od
 wpływu chłodnego i wilgotnego powietrza.

Jedne tylko pastylki smolowe Geraudela, wynag-
 rodzone przez jury międzynarodowe na wystawie
 paryskiej 1878 r., poddane były doświadczeniu z o-
 pinji rady zdrowia.

W Rosji są dozwolone z aprobacji Cesarskiej ra-
 dy lekarskiej.

Pudełko zawiera 75 sztuk, nabyć można we wszyst-
 kich aptekach, o sprzedaż hurtową pisać wypada
 do wynalazcy M. Geraudel, pharmacien à Sainte
 Menchould, France.

Składy w Warszawie u pp. Gallego, Spiessa i
 Mrozowskiego drogistów.

— Dr T. Wientawski (homeopata), po po-
 wrocie, przyjmuje chorych codziennie od 8 do 10 ra-
 no i od 4 do 6 po południu. (918)

Tattersall warszawski.

Druga licytacja

na konie rozplodowe, powozowe i wierzchowe,
 odbędzie się

dnia 28-go marca 1884 roku.

Meldunki koni przyjmują się tylko do dnia 24-go
 marca włącznie. (279)

Zarząd

drogi żelaznej nadwiślańskiej.

Na czas miesięcy letnich roku bieżącego, wpro-
 wadzoną zostaje w wykonanie taryfa obniżona dla
 przewozu niektórych przedmiotów pomiędzy stacją
 Hłowo transito i stacjami Warszawa i Praga-Nad-
 wiślańska, Praga Fabryczna, Warszawa (Praga)
 Terespolska transito, Wawer, Nowogrodzki, Nowy
 Dwór, Iwangród, Nowo-Aleksandrja i Brześć.

— Przeczyszając p. J. Hanfbluma za we-
 zwanie zamieszczone w nr 47a Kurjera Warszaw-
 skiego, które powstało skutkiem nieporozumienia, o-
 świadczam, że do Tegoż nie mam żadnych pretensyj.

F. Klein,

(959)

Wspólna nr 9.

Stanisław Krzyżanowski.

Restauracja.

(Hotel krakowski, Bielańska).

Karta obiadu na czwartek 13-go marca.

Zupy: Czarna z kaczek i konsoma.

Piróg drożdżowy.

Sztuka mięsa: Biała, sztufada.

Zbiór jarzyn.

Pieczyste: Polędwica, sarna, mostki faszerowane

Poncz rzymski.

Cena 75 kop.

224

Oprócz tego są obiady i na wyższą cenę.

KORESPONDENCJE PRYWATNE.

— Pani Juljuszowa Horajnowa raczy nadesłać do
 naszej redakcji dokładny swój adres we własnym jej
 pilnym interesie.

— Zamaskowanej Mimi. Trzy listy pod umówio-
 nym adresem *poste restante* leżą na poczcie do ode-
 brania. Z Paryża dopytują się czemu nie pisać, pro-
 szę je odesłać.—Biedny Motyl. (947)

Rozkład jazdy na drogach żelaznych.

POCIĄGI	Odechodzą		Przychodzą	
	godziny i minuty			
Warszawsko-Wiedeńska:				
Pospieszny 3 klasy	6	— rano	9 50	wiecz.
Osobowy 3 klasy	11 10	rano	5 55	po poł.
Powysze pociągi łączą się z drogą łódzką				
Kurjerski 2 klasy	9 15	wiecz.	7 15	rano
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Piotrkowa	6 50	wiecz.	10 10	rano
Warszawsko-Bydgoska:				
Kurjerski 2 klasy	3 15	po poł.	2 35	po poł.
Osobowy 3 klasy	7	— rano	10 30	wiecz.
Osobowo-miejscowy 3 kl. do Kutna	4 40	po poł.	8 25	rano
Warszawsko-Terespolska:				
Pocztowy 2 klasy oraz klasa 3 tylko w komunikacji bezpośredniej	3 50	po poł.	2	— po poł.
Osobowy 3 klasy	10 30	rano	8 28	wiecz.
Osobowo-towarowy 3 klasy	7 15	wiecz.	8 13	rano
Warszawsko-Petersburska:				
Kurjerski 2 klasy	10 13	rano	7 43	wiecz.
Osobowy 3 klasy	6 48	wiecz.	3 33	rano
Pocztowy 3 klasy	11 38	wiecz.	9	8 rano
Nadwiślańska do Kowla:				
Pocztowy	3 40	po poł.	2	— po poł.
Osobowy	8	5 wiecz.	8 12	rano
Osobowy do Lublina	7 45	rano	—	—
Nadwiślańska do Mławy:				
Pocztowy	5 40	po poł.	11 40	rano
Osobowy	9 20	rano	8 27	wiecz.

— Statki parowe odechodzą: Z Warszawy do Plocka co-
 dzienne (oprócz niedziel) o godzinie 9 zrana. — Z Plocka
 do Warszawy codziennie (oprócz poniedziałku) o godzinie 6
 zrana. — Z Nowej-Aleksandrji (Puław) do Sandomierza w
 poniedziałki, środy i piątki o godzinie 5 min. 30 z rana. —
 Z Sandomierza do Nowej-Aleksandrji (Puław) we wtorki,
 czwartki i niedziele o godzinie 8 z rana. — UWAGA. Bilety
 spacerowe do spotkania statku idącego z Plocka po rs. 1
 od osoby.

Дозволено цензурою.—Варшава 1 (13 Марта) 1884 г.